

GAZDASÁGI
VERSENYHIVATAL

VERSENYTANÁCS

Vj-008/2009/16.

A Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa **PROPHARMATECH Kozmetikai, Egészségügyi Termékeket Gyártó, Forgalmazó, Egészségügyi és Műszaki Kutató-fejlesztő Kft.** (Eger) és a **NewCell Kereskedelmi Kft.** (Budapest) eljárás alá vont vállalkozások ellen indult eljárásban a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló többször módosított 1996. évi LVII. törvény és a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvény alapján indult eljárásban - nyilvános tárgyaláson - meghozta az alábbi

h a t á r o z a t o t .

1. A Versenytanács megállapítja, hogy az R47-PROTUMOL ápoló krém népszerűsítése során a PROPHARMATECH Kft.
  - a) a 2007. május 31-től 2008. szeptember 1-jéig tartó időszak keretében a honlapon, a nyomtatott sajtóhirdetésben közzétett reklám gyógyhatás-állítása vonatkozásában a fogyasztói döntések tisztességtelen befolyásolására alkalmas magatartást tanúsított,
  - b) a 2008. szeptember 1-je és 2009. január 26-a közötti időszak keretében a honlapon, a nyomtatott sajtóhirdetésben közzétett reklám gyógyhatás-állítása esetében tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot folytatott.
2. A Versenytanács megállapítja, hogy az R47-PROTUMOL ápoló krém népszerűsítése során a NewCell Kft. a 2008. szeptember 5-től a honlapon közzétett reklám gyógyhatás-állítása esetében tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot folytatott.

3. A Versenytanács mindkét eljárás alá vont vállalkozást a jogsértő magatartás további folytatásától eltiltja a határozat kézhezvételétől.
4. A Versenytanács kötelezi a PROPHARMATECH Kozmetikai, Egészségügyi Termékeket Gyártó, Forgalmazó, Egészségügyi és Műszaki Kutató-fejlesztő Kft.-t 1.700.000 Ft (azaz Egymillió-hétszázezer forint) bírság megfizetésére, amelyet a Gazdasági Versenyhivatal 10032000-01037557-00000000 számú bírságbevételi számlája javára köteles teljesíteni.

A határozat felülvizsgálatát a kézhezvételtől számított harminc napon belül a Fővárosi Bíróságnak címzett, de a Gazdasági Versenyhivatalnál benyújtható vagy ajánlott küldeményként postára adott keresettel lehet kérni.

I n d o k o l á s

I.

A vizsgálat tárgya

5. A Gazdasági Versenyhivatal (a továbbiakban: GVH) a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló többször módosított 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) 67. §-ának (1) bekezdése, valamint 70. §-a, továbbá a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvény (a továbbiakban: Fttv.) 26. §-ának (1) bekezdése alapján 2009. január 26-án versenyfelügyeleti eljárást indított a PROPHARMATECH Kozmetikai, Egészségügyi Termékeket Gyártó, Forgalmazó, Egészségügyi és Műszaki Kutató-fejlesztő Kft.-vel (a továbbiakban: PROPHARMATECH Kft.) és a NewCell Kereskedelmi Kft.-vel (a továbbiakban: NewCell Kft.) szemben.¹
6. A GVH észlelte, hogy a PROPHARMATECH Kft. által kifejlesztett és forgalmazott, valamint a NewCell Kft. által forgalmazott R47-PROTUMOL ápoló krém termékhez kapcsolódó marketingkommunikációs kampányban/kampányokban használt

---

¹ Az ügyindító végzést a Vj-008/2009. számú irat tartalmazza.

reklámeszközökön az eljárás alá vont vállalkozások gyógyhatásra utaló állításokat alkalmaznak, annak ellenére, hogy a versenyfelügyeleti eljárással érintett termék az Országos Gyógyszerészeti Intézet által gyógyszerként nem került regisztrálásra. Az eljárás alá vont vállalkozások ezen magatartásukkal valószínűsíthetően megsértették

- a 2008. szeptember 1-jét megelőző időtartam során alkalmazott kommunikációjuk tekintetében a Tpvt. III. fejezetében foglalt rendelkezéseket,
- az ezt követő időszak során közzétett tájékoztatások tekintetében pedig az Fttv. mellékletének 17. pontját.

7. A versenyfelügyeleti eljárás kiterjedt az eljárás alá vont vállalkozások – R47-PROTUMOL ápoló krém termékhez kapcsolódó – fogyasztók számára nyújtott teljes tájékoztatási gyakorlatának vizsgálatára 2007. május 31-től a vizsgálat megindításának időpontjáig, azaz 2009. január 26-ig.
8. Tekintettel arra, hogy a NewCell Kft. 2008. szeptember 5-én alakult meg, és ettől az időponttól kezdve forgalmazza a versenyfelügyeleti eljárással érintett R47-PROTUMOL ápoló krémet, a vizsgáló a versenyfelügyeleti eljárást a NewCell Kft. vonatkozásában a Tpvt. 71/A. §-a alapján végzéssel megszüntette a 2007. május 31. és 2008. szeptember 5. közötti időszak tekintetében.

II.

Az eljárás alá vont vállalkozások

A PROPHARMATECH Kft.

9. Az eljárás alá vont vállalkozás cégkivonat szerinti fő tevékenysége a 2452'03 TEÁOR szám alatti testápolási cikk gyártása. A PROPHARMATECH Kft. nyilatkozata szerint a vállalkozás tevékenysége egészségügyi és műszaki kutatás-fejlesztés, valamint a versenyfelügyeleti eljárással érintett R47-PROTUMOL ápoló krém, mint saját termékkel való kereskedelem. Az eljárás alá vont társaság tagja, és egyben vezető tisztségviselője Rozim Péter, aki az R47-PROTUMOL ápoló krém kifejlesztője is. A terméket bér munkában gyártatják.

10. A PROPHARMATECH Kft. 2008. évben realizált nettó árbevétele a főkönyvi kivonat alapján 17 473 000 forint volt. A PROPHARMATECH Kft. által értékesített R47-PROTUMOL ápoló krém értékesítési adatait a Vj-8/2009/003. számú irat 24. számú melléklete tartalmazza.

11. A GVH Vj-3/2007. számon versenyfelügyeleti eljárást folytatott a PROPHARMATECH Kft., a HELIOGRÁF Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. (6000 Kecskemét, Tusnád u. 1.) és az OMKER Orvosi Műszerkereskedelmi Zrt. (1139 Budapest, Röppentyű u. 48.) eljárás alá vont vállalkozások ellen. A Versenytanács a Vj-3/2007/43. számú határozatában megállapította, hogy az eljárás alá vont vállalkozások a 2006. év második felében az R47-PROTUMOL ápoló krém gyógyhatásának állításával fogyasztó megtévesztésre alkalmas magatartást tanúsítottak. A Versenytanács a jogsértő magatartás további folytatásától nem tiltotta el az eljárás alá vont vállalkozásokat, tekintettel arra, hogy Rozim Péter, a PROPHARMATECH Kft. vezető tisztségviselője az eljárás során kijelentette, hogy az R47-PROTUMOL ápoló krém forgalmazásáról 2007. január 19-én teljes egészében lemondott a világ összes országára vonatkozóan. Ezt a jogot átadta egy kanadai cégnek, amely cégnek nem áll szándékában a termék magyarországi forgalmazása jelenleg, és a jövőben is csak akkor, amikor a készítmény gyógyszerre lesz nyilvánítva.

A NewCell Kft.

12. A NewCell Kft. cégkivonat szerinti fő tevékenysége a 4646'08 TEÁOR szám alatti gyógyszer, gyógyászati termék nagykereskedelem. Az eljárás alá vont vállalkozás a PROPHARMATECH Kft.-vel közösen forgalmazza a versenyfelügyeleti eljárással érintett R47-PROTUMOL ápoló krémet.

13. A NewCell Kft. 2008. évben realizált nettó árbevétele a főkönyvi kivonat alapján 4 626 202 forint.

14. A Newcell Kft. által értékesített R47-PROTUMOL ápoló krém értékesítési adatait 2008. szeptember 5. és a vizsgálat megindításának időpontja, azaz 2009. január 26. közötti időszakban a Vj-8/2009/006. számú irat 2. számú melléklete, a Vj-8/2009/004. számú irat, valamint a Vj-8/2009/008. számú irat tartalmazza.

III.

A fogyasztói kör és a vizsgált termék általános jellemzői

15. A számítások szerint közel 300 ezer ember él ma Magyarországon daganatos betegként. A 2008-as adatokat rendszerező – az Országos Onkológiai Intézet fennhatósága alatt működő – Magyar Nemzeti Rákregiszter legfrissebb összesítése szerint kis mértékben ugyan, de nőtt idehaza a daganatos megbetegedések száma. Míg 2007-ben 65 277 megbetegedést jelentettek, addig 2008-ban 70 527-et.

16. Az Egészségügyi Világszervezet adatai szerint a világon Magyarországon növekedett a legnagyobb mértékben a daganatos megbetegedések miatti halálozás aránya a XX. század második felében. Hazánkban a rák a második leggyakoribb halálozási ok, amelyet csak a szív és érrendszeri megbetegedések előznek meg. A férfiaknál a leggyakrabban a tüdőt és a vastagbelet támadja, nőknél többségében a mell- és a méhnyakrák a jellemző. A rákregiszter adatai szerint 33.500 rákhalál következik be évente Magyarországon.²

17. A versenyfelügyeleti eljárásban vizsgált R47-PROTUMOL ápoló krém bizalmi terméknek minősül, azaz a betegség megelőzése, a beteg állapotának javítása és a kezelések mellékhatásainak csökkentése tekintetében való hatásának tényleges megvalósulásáról a fogyasztó teljes bizonyossággal soha sem győződhet meg.

18. A versenyfelügyeleti eljárásban vizsgált termék megvásárolható volt
- a PROPHARMATECH Kft.-től postai utánvétellel közvetlenül megrendelhető telefonon, faxon, levélben és e-mail útján,

---

²http://hvg.hu/itthon/20090209_rak_daganat_2008.aspx
http://betegsegem.freeblog.hu/archives/2008/10/08/Statiztika_a_rak_jegyeben/
<http://www.akademiai.com/content/62w25p2m353l474l/>

- a NewCell Kft.-től az általa működtetett NewCell Fogyasztói Klub³ rendszeren keresztül, vagy
- a NewCell Kft. irodájában.

19. Az R47-PROTUMOL ápoló krém (20 ml) az Országos Élelmezés- és Táplálkozástudományi Intézet 1600/2006. OÉTI számon, kozmetikai készítményként vette nyilvántartásba.

IV.

A vizsgált magatartás

20. A versenyfelügyeleti eljárás során kifogásolt állítások az alábbiak⁴:

Kifogásolt állítás	Kommunikációs eszköz	Megjelenési adatok
<i>„Az R47-PROTUMOL ápoló krém csak természetes növényi hatóanyagokat tartalmaz [...]”</i>	<ul style="list-style-type: none"> - http://r47-protumol.hu - www.newcell.eu - szórólap - használati-kezelési útmutató - csomagolóanyag 	<ul style="list-style-type: none"> - 2007. 10. 25. óta - 2008. 10. 20. óta - 19 000 db - valamennyi termék dobozában megtalálható
<i>„Ez a hatóanyag koncentrátum egy speciális keveréke az alkotórészeknek, amely alkotórészek közvetlenül fejtik ki a hatásukat akkor, amikor pl. bőrrákos bőrfelületet vagy daganatos mellet ápolnak vele.”</i>	<ul style="list-style-type: none"> - http://r47-protumol.hu 	<ul style="list-style-type: none"> - 2007. 10. 25. óta
<i>„Hozzájárult a hatékonysághoz az is, hogy sikeresen megoldottuk azt a külsőleges szereknél, krémeknél fennálló hatóanyag beviteli problémát, amely lehetővé tette, hogy a kismolekulákkal együtt a nagymolekulák is átjussanak a bőrön keresztül.”</i>	<ul style="list-style-type: none"> - http://r47-protumol.hu 	<ul style="list-style-type: none"> - 2007. 10. 25. óta
<i>„A vizsgálat során kiderült, hogy azoknak a kísérleti egereknek a túlélési ideje jelentősen megnőtt, amely egereket a krémmel kezelték az után, hogy a kezelés</i>	<ul style="list-style-type: none"> - http://r47-protumol.hu - nyomtatott sajtóhirdetés 	<ul style="list-style-type: none"> - 2007. 10. 25. óta - 2007. november és december, valamint

³ Lásd a Vj-8/2009/006. számú irat 4. számú mellékletét, valamint a www.newcell.eu honlapot, mely tartalmazza a tagsági megállapodást, valamint az üzleti szabályzatot

⁴ Az eljárás alá vont vállalkozások által, az R47-PROTUMOL ápoló krém népszerűsítése érdekében alkalmazott kommunikációs anyagok tartalma – azok terjedelmére való tekintettel – az előzetes állásponhoz csatolt mellékletben kerülnek ismertetésre.

<i>előtt a halálos human melanoma sejtekkel oltották be őket. A fotókon jól látható, hogy az egereken a tumor akkora volt, mint maga a kísérleti egér. Még ebben a túlzott és amorf állapotban is pozitívan hatott a krém az egerek túlélési idejére.”</i>		2008. január, április és október
<i>„Kiderült az is, az emberen végzett megfigyelésnél, hogy egy Kaposi-szarkómában szenvedő beteg mindkét alsó lábszárán lévő diónyi nagyságú rákos daganatok a krémmel történt egy-két hetes kezelés után teljesen elmúltak. Ezt fotóval is dokumentálták a klinikán. [...] Egy-két hetes kezelés után történt mindez, és a beteg más kezelésben (kemoterápia, sugárterápia), nem részesült a 92 éves kora miatt.”</i>	- http://r47-protumol.hu - nyomtatott sajtóhirdetés	- 2007. 10. 25. óta - 2007. november és december, valamint 2008. január, április és október
<i>„Az R47-PROTUMOL ápoló krémet mindennapi használatra vásárolják a bőrproblémában, így a bőrrákban – melanoma, basalioma, spinalioma, Kaposi-sarcoma – szenvedők, [...]”</i>	- http://r47-protumol.hu	- 2007. 10. 25. óta
<i>„A felhasználók visszajelzései alapján kiderült, hogy nem csak bőrrákban szenvedők vásárolják meg az ápoló krémet, hanem különböző rákokban szenvedők is, ...”</i>	- http://r47-protumol.hu	- 2007. 10. 25. óta
<i>„Dr. Péczek Mária szegedi sebész főorvosnő tapasztalatai a rák kezelésében alkalmazott R47-PROTUMOL ápoló krémről kiemelkedően jók, különös tekintettel a mellrákra.”</i>	- http://r47-protumol.hu - www.newcell.eu - nyomtatott sajtóhirdetés	- 2007. 10. 25. óta - 2008. 10. 20. óta - 2007. november és december, valamint 2008. január, április és október
<i>„Az operált betegek arról számoltak be, hogy a műtét után a műtéti heg környékét kenték be a krémmel, és a heg rövid idő alatt begyógyult, kisebbedett és a bőrfelület kisimult.”</i>	- http://r47-protumol.hu	- 2007. 10. 25. óta
<i>„Az R47-PROTUMOL ápoló krémet egyre többen használják viszont olyan nők is, akiknek nincs melldaganatuk, de a különböző kockázati tényezők vagy öröklési hajlam okán, nagyon fontosnak tartják a megelőzést.”</i>	- http://r47-protumol.hu - www.newcell.eu - nyomtatott sajtóhirdetés	- 2007. 10. 25. óta - 2008. 10. 20. óta - 2007. november és december, valamint 2008. január, április és október

„Kísérleti eredményekre alapozva került fejlesztésre egy krém, az R47-PROTUMOL, különféle eredetű rákokban szenvedő betegek számára.”	- http://r47-protumol.hu	- 2007. 10. 25. óta
---	---	---------------------

21. A fenti kifogásolt állításokon túlmenően a kommunikációs anyagokban nagyszámú fogyasztói tapasztalat, ajánlás olvasható az R47-PROTUMOL krém hatékonyságát illetően.

22. A jelen versenyfelügyeleti eljárásban vizsgált számos kommunikációs anyagban⁵ szerepel az alábbi mondat:

*„AZ R47-PROTUMOL ÁPOLÓ KRÉM KIFEJLESZTŐJE VALAMINT, A GYÁRTÁS ÉS A FORGALMAZÁS KIZÁRÓLAGOS JOGOSULTJA A PROPHARMATECH KFT. MINDEN JOG FENNTARTVA!
THE R47-PROTUMOL TREATMENT CREAM WAS DEVELOPED BY PROPHARMATECH LTD EXCLUSIVELY AUTHORIZED FOR ITS PRODUCTION AND MARKETING.
ALL RIGHTS RESERVED!”*

23. A vizsgáló felhívta az eljárás alá vont vállalkozásokat annak igazolására, hogy a honlapokon szereplő fogyasztói tapasztalatok, vélemények, ajánlások valós, és nem fiktív személyektől származnak. Az eljárás alá vontak nyilatkozata szerint a fogyasztók személyiségi jogaikra és a problémájukkal kapcsolatos szégyenérzetükre hivatkozva nem járultak hozzá nevük, címük vagy telefonszámuk nyilvánosságra hozatalához, így erre vonatkozó adatokkal nem rendelkeznek akár írásban, akár telefonon mondták el tapasztalataikat, véleményüket.

24. A PROPHARMATECH Kft.-hez kapcsolható kommunikációs eszközök az alábbiak: a honlap⁶ (<http://r47-protumol.hu>), mely a fogyasztók számára 2007. október 25-e óta érhető el, a nyomtatott sajtóhirdetés⁷, mely 2007 novemberében és decemberében, valamint 2008 januárjában, áprilisában és októberében jelent meg.

⁵ Lásd: pl.: <http://r47-protumol.hu>, csomagolóanyag, használati-kezelési útmutató

⁶ Lásd: Vj-8/2009/003. számú irat 28. számú melléklete

⁷ Lásd: Vj-8/2009/003. számú irat 17. számú melléklete

25. A NewCell Kft.-hez kapcsolható kommunikációs eszközök az alábbiak: a honlap⁸ (www.newcell.eu), mely a fogyasztók számára 2008. október 20-a óta érhető el, szórólap⁹.

V.

Az eljárás alá vontak álláspontja

PROPHARMATECH Kft.

26. A PROPHARMATECH Kft. a kifogásolt állítások tekintetében az alábbi magyarázatokat adta.

állítás	<i>„Az R47-PROTUMOL ápoló krém csak természetes növényi hatóanyagokat tartalmaz [...]”</i>
válasz	Az „olaj” szó előtt álló szavak mind növények nevei, amely növények a természetben fordulnak elő, így ezeknek a növényeknek a kivonatait joggal nevezhetjük természetes növényi hatóanyagoknak, pl. búzacsíra olaj, tökmag olaj, levendula olaj, kékkamilla olaj, kapornövény olaj, orvosszálya olaj, ánizs olaj, édeskömény olaj.
állítás	<i>„Ez a hatóanyag koncentrátum egy speciális keveréke az alkotórészeknek, amely alkotórészek közvetlenül fejtik ki a hatásukat akkor, amikor pl. bőrrákos bőrfelületet vagy daganatos mellet ápolnak vele.”</i>
válasz	A hatóanyag koncentrátum egyedi arányban van keverve. Közvetlenül a bőrön keresztül szívódik fel, mint bármilyen krém hatóanyaga, így közvetlenül érinti azt a területet, ahol alkalmazzák.
állítás	<i>„Hozzájárult a hatékonysághoz az is, hogy sikeresen megoldottuk azt a külsőleges szereknél, krémeknél fennálló hatóanyag beviteli problémát, amely lehetővé tette, hogy a kismolekulákkal együtt a nagymolekulák is átjussanak a bőrön keresztül.”</i>
válasz	A nagymolekulák átjuttatása a bőrön saját találmány, amelyet a növényi hatóanyagok százalékos összetételével és egyedi gyártástechnológiával oldott meg a kifejlesztő, Rozim Péter.
állítás	<i>„A vizsgálat során kiderült, hogy azoknak a kísérleti egereknek a túlélési ideje jelentősen megnőtt, amely egereket a krémmel kezelték az után, hogy a kezelés előtt a halálos human melanoma sejtekkel oltották be őket. A fotókon jól látható, hogy az egereken a tumor akkora volt, mint maga a kísérleti egér. Még ebben a</i>

⁸ Lásd: Vj-8/2009/006. számú irat 8. számú melléklete

⁹ Lásd: Vj-8/2009/006. számú irat 6. számú melléklete

	<i>túlzott és amorf állapotban is pozitívan hatott a krém az egerek túlélési idejére.”</i>
válasz	Az eljárás alá vont ezen állítása alátámasztására benyújtotta a Debreceni Orvostudományi Egyetem által a kísérleti egerekről készített fotókat ¹⁰ , valamint egy diagramot ¹¹ , mely a vizsgált termékkel kezelt melanoma-tumoros egerek túlélési idejét szemlélteti.
állítás	<i>„Kiderült az is, az emberen végzett megfigyelésnél, hogy egy Kaposi-szarkómában szenvedő beteg mindkét alsó lábszárán lévő diónyi nagyságú rákos daganatok a krémmel történt egy-két hetes kezelés után teljesen elmúltak. Ezt fotóval is dokumentálták a klinikán. [...] Egy-két hetes kezelés után történt mindez, és a beteg más kezelésben (kemoterápia, sugárterápia), nem részesült a 92 éves kora miatt.”</i>
válasz	Az eljárás alá vont ezen állítása alátámasztására benyújtotta a Debreceni Orvostudományi Egyetem által a 92 éves beteg lábáról készített fényképet ¹² .
állítás	<i>„Az R47-PROTUMOL ápoló krémet mindennapi használatra vásárolják a bőrproblémában, így a bőrrákban – melanoma, basalioma, spinalioma, Kaposi-sarcoma – szenvedők, [...]”</i>
válasz	A kifogásolt állítás alátámasztásaképpen az eljárás alá vont mindössze annyit nyilatkozott, hogy a telefonos visszajelzések alapján ez a tapasztalat.
állítás	<i>„A felhasználók visszajelzései alapján kiderült, hogy nem csak bőrrákban szenvedők vásárolják meg az ápoló krémet, hanem különböző rákokban szenvedők is, [...]”</i>
válasz	A kifogásolt állítás alátámasztásaképpen az eljárás alá vont mindössze annyit nyilatkozott, hogy a telefonos visszajelzések alapján ez a tapasztalat.
állítás	<i>„Dr. Pécsek Mária szegedi sebész főorvosnő tapasztalatai a rák kezelésében alkalmazott R47-PROTUMOL ápoló krémről kiemelkedően jók, különös tekintettel a mellrákra.”</i>
válasz	Az eljárás alá vont ezen állítása alátámasztására mellékelte Dr. Pécsek Mária sebész főorvosnő tapasztalatainak a leiratát ¹³ , melyhez az eljárás alá vont csupán annyit fűzött, hogy az úgy történt, ahogy le van írva.
állítás	<i>„Az operált betegek arról számoltak be, hogy a műtét után a műtési heg környékét kenték be a krémmel, és a heg rövid idő alatt begyógyult, kisebbedett és a bőrfelület kisimult.”</i>
válasz	A kifogásolt állítás alátámasztásaképpen az eljárás alá vont mindössze annyit

¹⁰ Lásd: Vj-8/2009/003. számú irat 22/d1. számú mellékletei

¹¹ Lásd: Vj-8/2009/003. számú irat 22/d2. számú melléklete

¹² Lásd: Vj-8/2009/003. számú irat 22/e1. és 22/e2. számú mellékletei

¹³ Lásd: Vj-8/2009/003. számú irat 22/h. számú melléklete

	nyilatkozott, hogy a telefonos visszajelzések alapján ez a tapasztalat.
állítás	<i>„Az R47-PROTUMOL ápoló krémet egyre többen használják viszont olyan nők is, akiknek nincs melldaganatuk, de a különböző kockázati tényezők vagy öröklési hajlam okán, nagyon fontosnak tartják a megelőzést.”</i>
válasz	A kifogásolt állítás alátámasztásaképpen az eljárás alá vont mindössze annyit nyilatkozott, hogy a telefonos visszajelzések alapján ez a tapasztalat.
állítás	<i>„Kísérleti eredményekre alapozva került fejlesztésre egy krém, az R47-PROTUMOL, különféle eredetű rákokban szenvedő betegek számára.”</i>
válasz	Az eljárás alá vont ezen állítása alátámasztására mellékelte a Debreceni Orvostudományi Egyetem Bőrgyógyászati Klinika által kiállított dokumentumot ¹⁴ , melyhez az eljárás alá vont csupán annyit fűzött, hogy az úgy történt, ahogy le van írva.

27. A PROPHARMATECH Kft. álláspontja szerint a GVH által első alkalommal ellene indított és lezárt eljárás óta semmilyen jogsértést nem követett el. Meggyőződése szerint egy kereskedelmi forgalomban lévő termékről bárki mondhat magánvéleményt, szakmai tapasztalatot, jót is, rosszat is. Az R47-PROTUMOL ápoló krémről rossz véleményt nem hallott, csak jót, amelyekből néhány megtalálható az érintettek engedélyével a honlapján, illetve bekerült sajtóhirdetésbe. A felhasználók, magánszemélyek, orvosok saját akaratukból mondtak véleményt egy forgalomban lévő termékről.

28. A PROPHARMATECH Kft. állítása szerint - annak ellenére, hogy a tapasztalatok rendkívüliek és a világon egyedülállóak - sem a honlapon, sem a vevőtájékoztatón, sem az elenyésző számú sajtóhirdetésben soha nem állította, hogy az R47-PROTUMOL ápoló krém gyógyszer, soha nem állította, hogy gyógyhatású, és soha nem állította, hogy gyógyít. Ellenkezőleg: a honlapon, a vevőtájékoztatón és az elenyésző számú reklámban kiemelte, hogy „az R47-PROTUMOL ápoló krém nem gyógyszer és az orvosi terápiákat nem helyettesíti.” A PROPHARMATECH Kft. nyilatkozata szerint az R47-PROTUMOL ápoló krémmel kapcsolatban csak valós tényeket közölt orvosi és felhasználói vélemények alapján.

¹⁴ Lásd: Vj-8/2009/003. számú irat 22/k. számú melléklete

29. A PROPHARMATECH Kft. nyilatkozata szerint azon kommunikációs anyagok tartalmának összeállítását, melyeket a PROPHARMATECH Kft. jelentet meg, a PROPHARMATECH Kft. végzi, valamint az ezzel kapcsolatos kommunikációs költségeket szintén a PROPHARMATECH Kft. viseli. Továbbá azon kommunikációs anyagokban szereplő állítások valóságtartalmáért/helytállóságáért, melyeket a PROPHARMATECH Kft. jelentet meg, a PROPHARMATECH Kft. viseli a felelősséget.

30. „Az R47-PROTUMOL ápoló krém csak természetes növényi hatóanyagokat tartalmaz.” állítással kapcsolatban a PROPHARMATECH Kft. kiemeli, hogy valóságos tényeket állított a vevőtájékoztatón és a honlapon. Ezek a növényi hatóanyagok a következők¹⁵: búzacsíra olaj (Triticum Vulgare), tökmagolaj (Cucurbita Pepo), levendulaolaj (Lavandula Angustifolia), kékkamilla olaj (Chamomilla Recutita), kapornövény olaj (Anethum graveolens), orvosiszálya olaj (Salvia Officinalis), ánizs olaj (Pimpinella Anisum), édeskömény olaj (Foeniculum Vulgare). Az Országos Élelmezésbiztonsági és Táplálkozástudományi Intézet (a továbbiakban: OÉTI) előírásainak megfelelően, a fenti felsorolás INCI néven (az INCI a Kozmetikai Összetevők Nemzetközi Nevezéktana rövidítése) jelenik meg a termék dobozán. Az OÉTI előírásai szerint a termék dobozán a termék alapanyagait - tehát a növényi hatóanyagokat nem - kell megjelölni a termék dobozán, amint az alábbi táblázatban látható:

NAME	INCI NAME
UNQUENTUM HYDROPHYL NON-ION	Aqua, Vaselineum Album, Cetearyl Alcohol, Paraffinum Liquidum, Polysorbat 80, Methylparaben
UNQUENTUM STEARINI	Aqua, Stearic Acid, Glycerin, Cetearyl Alcohol, Sorbitol, Methylparaben, Sodium Lauryl Sulfate
UNQUENTUM EMOLLIENS	Oleum Ricini, Aqua, Cetearyl Alcohol, Cera Alba, Lanalcol, Oleyl Oleate

31. A PROPHARMATECH Kft. álláspontja szerint a szakmában mindenki ismeri és tudja, hogy mi az unquentum hydrophyl non-ion, mi az unquentum stearini és mi az unquentum emolliens. A terméket vásárlóknak ezek a gyűjtőnevek azonban nem sokat

¹⁵ Beadványában mellékelte a felsorolt növényi hatóanyagok mindegyikéről a bizonyítványt.

mondanak, ezért komponenseire bontva, részletezve tünteti fel az alapanyagokat a jobb tájékoztatás érdekében. A részletezés, azaz a komponensek nevei ugyanis széles körben ismertek, nem úgy, mint a szakmai körökben ismert gyűjtőnév. Ugyanez vonatkozik a növényi hatóanyagokra is. A növényi hatóanyagok neveit sokan ismerik, de az átlagember nem tudja, hogy ezeknek a kivonatai mit tartalmaznak. Nem tudják például, hogy a búzacsíra olaj tartalmaz A, B, D, E, K vitaminokat, káliumot, foszfort, magnéziumot, lecitint, enzimeket vagy az édeskömény olaj tartalmaz cukrot, fehérjét, anetolt, fenchont, áizssavat, áizsaldehydet, áizsketont, metilkavikolt, flavonoidokat, karvont, limonént, karveolt. Ez csak két kiragadott példa az R47-PROTUMOL ápoló krémekben lévő többi növényi hatóanyag közül. A teljes felsorolás hosszabb lenne olyannyira, hogy egy ilyen lista egyetlen termék dobozán sem férne el. Ezért nem is követelmény sehol a világon a növényi hatóanyagok részletezése a termékek dobozain.

32. Az R47-PROTUMOL ápoló krémet felhasználók leggyakoribb kérdése évek óta az, hogy a növényi hatóanyagok mit tartalmaznak. Azért, hogy a PROPHARMATECH Kft. választ adjon előre erre a leggyakrabban feltett kérdésre, ezen növényi hatóanyagoknak az analitikáját a szakirodalmi adatok szerint felsorolta a vevőtájékoztatón és a weboldalon is. Ennek eredményeként alakult ki az alábbi felsorolás *„A hatóanyagok tartalmának a részletezése a szakmai irodalomban megfogalmazottak szerint;”* , illetve *„A hatóanyagok komponensei”* címmel ellátva. „Vitamin A, B₁, B₂, B₃, B₄, B₅, B₆, B₇, B₁₀, B₁₁, B₁₂, C, D, E, F, I, J, K, Beta-karotin, Króm, Kobalt, Réz, Vas, Fluor, Molibdén, Magnézium, Kálium, Foszfor, Szelén, Mangán, Cink, Flavonoidok, Szénhidrátok, Fehérjék, Enzimek, Szerves savak, Glikozidok, Kumarinok, Cseranyagok, Zsírosolajok, Esszenciális zsírsavak, Cukor, Szén-dioxid szterol, Octacosanol, Kámfor, Cineol, Borneol, Lecitin, Kolin, Transz-anetol, Fenchon, Esztragon, Áizssav, Áizsaldehyd, Áizsketon, Metilkavikol, Karvon, Limonen, Kamazulen, Bizabolol, Bizabolol oxidok, Karveol, d-limonen, Phellandren, Fitoszterol, Terpinen, Miriszticin, Dillapiol, Linalilacetát, Linalool, Umbelliferon, Herniarin, Etil n-amilketon, Katekincsersav, Fumársav, Urzolasav, Oleandolsav, Oxitriterpénsav, Klorogénsav, Nikotinsav, Nikotinsavamid, Leucin, Izoleucin, Valin, Metionin, Cisztin, Fenilalanin, Tirozin, Treonin, Triptofán, Lizin, Hisztidin, Arginin, Apigenin.” A weboldalon ehhez kapcsolódó forrásanyagokat is megjelenítette, hogy bővebben tudjanak informálódni az érdeklődők.

NewCell Kft.

33. A NewCell Kft. nyilatkozata szerint annak ellenére, hogy a tapasztalatok rendkívüliek, soha nem ajánlotta az R47-PROTUMOL ápoló krémet, mint gyógyszert vagy mint gyógyításra alkalmas terméket. Hangsúlyozta, hogy az általa üzemeltetett honlapon kiemelten szerepel, hogy nem helyettesíti az orvos által előírt kezelést. A NewCell Kft. jelezte továbbá, hogy a honlapján közzétett reklám anyagában megjelenő állítások a Propharmatech Kft.-től származnak. A honlapon és a szóróanyagon közzétett állításokat már egy működő és meglévő vállalkozás azaz a Propharmatech Kft. több éve használt anyagaiból kapta felhasználásra. Ezen információk már 2007 óta elérhetőek voltak a Propharmatech Kft. honlapján nyilvánosan. Továbbá a termék dobozában található használati, kezelési útmutatóban megjelenő tájékoztató alapján állította össze a szórólapon szereplő információkat.

VI.

A kozmetikai termékek szabályozási háttere

34. A kozmetikai termékek gyártása, forgalmazása, nyilvántartásba vétele, engedélyezése és ellenőrzése során a kozmetikai termékek biztonságosságáról, gyártási, forgalmazási feltételeiről és közegészségügyi ellenőrzéséről szóló 40/2001. (XI. 23.) EüM rendelet (a továbbiakban: rendelet) előírásait kell alkalmazni.
35. A rendelet alkalmazásában kozmetikai termék minden olyan anyag vagy készítmény, amely az emberi testtel (bőr, szőrzet, köröm, ajak, külső nemi szervek) külsőleg vagy a fogakkal és a szájüreg nyálkahártyájával érintkezésbe kerül elsődlegesen azzal a céllal, hogy azokat tisztítsa, illatosítsa, védje, ápolja, megjelenését megváltoztassa, illetve kiküszöbölje a kellemetlen testszagot.
36. A rendelet 11. § (1)-(3) bekezdése tiltja a kozmetikai termékek megtévesztő jelölését és reklámozását az alábbiak szerint:

(1) Tilos kozmetikai terméket megtévesztő jelöléssel, kivitelezéssel és adatokkal, valamint kifejezetten nem kozmetikai (pl. terápiás hatás) hatásra hivatkozással, illetve

céllal forgalomba hozni és reklámozni. Nem használhatók jelölésként megtévesztő értelmű nevek, képek és más jelek.

(2) Az (1) bekezdés alkalmazásában megtévesztésnek minősül, ha a terméknek olyan hatást tulajdonítanak, amellyel az a tudományos ismeretek szerint nem rendelkezik, illetve azt a benyomást keltik, hogy a hatás biztonsággal elvárható.

(3) Kozmetikai termék csak a használati útmutatónak, illetve címkézésnek megfelelő tartalommal reklámozható.

VII.

Jogi háttér

37. A Tpv. (2008. szeptember 1. előtti időszak vonatkozásában irányadó) 8. §-a (1) bekezdésének első mondata szerint tilos a gazdasági versenyben a fogyasztókat megtéveszteni. Ugyanezen szakasz (2) bekezdése szerint a fogyasztók megtévesztésének minősül különösen, ha a) az áru ára, lényeges tulajdonsága - így különösen összetétele, használata, az egészségre és a környezetre gyakorolt hatása, valamint kezelése, továbbá az áru eredete, származási helye, beszerzési forrása vagy módja - tekintetében valótlan tény vagy valós tény megtévesztésre alkalmas módon állítanak, az árut megtévesztésre alkalmas árujelzővel látják el, vagy az áru lényeges tulajdonságairól bármilyen más, megtévesztésre alkalmas tájékoztatást adnak; b) elhallgatják azt, hogy az áru nem felel meg a jogszabályi előírásoknak vagy az áruval szemben támasztott szokásos követelményeknek, továbbá, hogy annak felhasználása a szokásostól lényegesen eltérő feltételek megvalósítását igényli.
38. A Tpv. 9. §-a szerint a használt kifejezéseknek a mindennapi életben, illetőleg a szakmában elfogadott általános jelentése az irányadó annak megállapításánál, hogy a tájékoztatás a fogyasztók megtévesztésére alkalmas-e.
39. A 2008. szeptember 1. után tanúsított magatartásokra irányadó Fttv. 1. §-ának (1) bekezdése szerint az Fttv. állapítja meg az áruhoz kapcsolódó, a kereskedelmi ügylet lebonyolítását megelőzően, annak során és azt követően a fogyasztóval szemben alkalmazott kereskedelmi gyakorlatokra, valamint az ilyen kereskedelmi gyakorlat tekintetében alkalmazott magatartási kódexekre vonatkozó követelményeket, és az azok megsértésével szembeni eljárás szabályait. Ugyanezen cikk (2) bekezdése szerint az Fttv. hatálya arra a kereskedelmi gyakorlatra terjed ki, amely a Magyar Köztársaság

területén valósul meg, továbbá arra is, amely a Magyar Köztársaság területén bárkit fogyasztóként érint.

40. Az Fttv. 2. §-ának a) pontja értelmében fogyasztó az önálló foglalkozásán és gazdasági tevékenységén kívül eső célok érdekében eljáró természetes személy.
41. Az Fttv. 3. §-ának (4) bekezdése értelmében a törvény mellékletében meghatározott kereskedelmi gyakorlatok tisztességtelenek. A melléklet 17. pontja kimondja, hogy minden körülmények között tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatnak minősül annak valótlan állítása, hogy az áru alkalmas betegségek, illetve emberi szervezet működési zavarai vagy rendellenességei gyógyítására.
42. Az Fttv. 4. §-ának (1) bekezdése előírja, hogy a kereskedelmi gyakorlat megítélése során az olyan fogyasztó magatartását kell alapul venni, aki ésszerűen tájékozottan, az adott helyzetben általában elvárható figyelmességgel és körültekintéssel jár el, figyelembe véve az adott kereskedelmi gyakorlat, illetve áru nyelvi, kulturális és szociális vonatkozásait is. Ha a kereskedelmi gyakorlat a fogyasztók egy meghatározott csoportjára irányul, az adott csoport tagjaira általánosan jellemző magatartást kell figyelembe venni. A (2) bekezdés szerint ha a kereskedelmi gyakorlat csak a fogyasztóknak egy, az adott gyakorlat vagy az annak alapjául szolgáló áru vonatkozásában koruk, hiszékenységük, szellemi vagy fizikai fogyatkozásuk miatt különösen kiszolgáltatott, egyértelműen azonosítható csoportja magatartásának torzítására alkalmas, és ez a kereskedelmi gyakorlat megvalósítója által ésszerűen előre látható, a gyakorlatot az érintett csoport tagjaira általánosan jellemző magatartás szempontjából kell értékelni.
43. Az Fttv. 6. §-ának (1) bekezdése szerint megtévesztő az a kereskedelmi gyakorlat, amely valótlan információt tartalmaz, vagy valós tény - figyelemmel megjelenésének valamennyi körülményére olyan módon jelenít meg, hogy megtéveszti vagy alkalmas arra, hogy megtéveszse a fogyasztót e szakaszhelyen felsoroltak közül egy vagy több tényező tekintetében és ezáltal a fogyasztót olyan üzleti döntés meghozatalára készíti, amelyet egyébként nem hozott volna meg, vagy erre alkalmas. Ugyanezen szakasz b) pontja ide sorolja az áru lényeges jellemzői, így különösen ba) kivitelezése, összetétele, műszaki jellemzői, tartozékai tekintetében adott információkat.

44. Az Fttv. 10. §-a jelöli ki a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának megsértése esetén eljáró hatóságokat. Az Fttv. 10. §-a (1) bekezdés alapján a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának megsértése miatt – a (2) és (3) bekezdésben foglalt kivétellel – a fogyasztóvédelmi hatóság jár el. Ugyanezen szakasz (3) bekezdése kimondja, hogy a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának megsértése miatt a GVH jár el, ha a kereskedelmi gyakorlat a gazdasági verseny érdemi befolyásolására alkalmas.
45. A gazdasági verseny érdemi érintettségének megállapításánál - a jogsértéssel érintett piac sajátosságainak figyelembevételével - az Fttv. 11. §-a (1) bekezdés alapján a következő szempontok irányadóak:
- a) az alkalmazott kereskedelmi gyakorlat kiterjedtsége, figyelemmel különösen a kommunikáció eszközének jellegére, a jogsértéssel érintett földrajzi terület nagyságára, a jogsértéssel érintett üzletek számára, a jogsértés időtartamára, vagy a jogsértéssel érintett áru mennyiségére, vagy
  - b) a jogsértésért felelős vállalkozás mérete a nettó árbevétel nagysága alapján.
46. Az Fttv. 14. §-a szerint a vállalkozás – az eljáró hatóság felhívására – a kereskedelmi gyakorlat részét képező tényállítás valóságát igazolni köteles. Ha a vállalkozás nem tesz eleget ennek a kötelezettségének, úgy kell tekinteni, hogy a tényállítás nem felelt meg a valóságnak. Erre a vállalkozást a hatóság felhívásában figyelmeztetni kell.
47. Az Fttv. 19. §-ának c) pontja értelmében a kereskedelmi gyakorlat tisztességtelenségének megállapítására irányuló eljárásra az Fttv.-ben meghatározott eltérésekkel a Gazdasági Versenyhivatal eljárása tekintetében a Tpv. rendelkezéseit kell alkalmazni.
48. A Tpv. 77. §-a (1) bekezdésének d) pontja értelmében az eljáró versenytanács határozatában megállapíthatja a magatartás törvénybe ütközését.
49. Az eljáró versenytanács a Tpv. 78. §-ának (1) bekezdése értelmében bírságot szabhat ki azzal szemben, aki a Tpv., illetve az Fttv. rendelkezéseit megsérti. A bírság összege legfeljebb a vállalkozás, illetve annak - a határozatban azonosított - vállalkozáscsoportnak a jogsértést megállapító határozat meghozatalát megelőző üzleti évben elért nettó árbevételének tíz százaléka lehet, amelynek a bírsággal sújtott

vállalkozás a tagja. A (2) bekezdés szerint amennyiben a jogsértést megállapító határozat meghozatalát megelőző üzleti évben elért nettó árbevételéről me, áll rendelkezésre hitelesnek tekinthető információ, a bírság maximumának meghatározásakor az utolsó hitelesen lezárt üzleti év árbevétele az irányadó. A (3) bekezdés rögzíti, hogy a bírság összegét az eset összes körülményeire - így különösen a jogsérelem súlyára, a jogsértő állapot időtartamára, a jogsértéssel elért előnyre, a jogsértő felek piaci helyzetére, a magatartás felróhatóságára, az eljárást segítő együttműködő magatartására, a törvénybe ütköző magatartás ismételt tanúsítására - tekintettel kell meghatározni. A jogsérelem súlyát különösen a gazdasági verseny veszélyeztetettségének foka, a fogyasztók, üzletfelek érdekei sérelmének köre, kiterjedtsége alapozhatja meg.

VIII.

A Versenytanács döntése

50. Általános követelményként fogalmazódik meg mind a Tpv. mind a Fttv. alapján, hogy a vállalkozásnak a fogyasztók irányában tanúsított kereskedelmi gyakorlata megfeleljen a tisztesség követelménynek, s így a fogyasztóknak szóló tájékoztatása - magáról vagy termékeinek tulajdonságairól - igaz és pontos legyen.
51. A versenyjogi relevanciával bíró fogyasztói döntés meghozatalának teljes – a vásárlási szándék megjelenésétől legalább az adott termék megvásárlásáig, vagy szolgáltatás igénybevételéig tartó – folyamatát védi a Tpv. a maga eszközeivel, beleértve a folyamat egészét és egyes szakaszait is. Nemcsak az olyan magatartás jogellenes, amely kizárólagosan meghatározza a fogyasztó döntését, hanem minden olyan magatartás, amely érdemben kihatással van a folyamatra.
52. Ez a megközelítés tükröződik a Tpv. körében
- a Tpv. III. fejezetének a címében is, amely nem a fogyasztói döntések tisztességtelen meghatározásának, hanem a fogyasztói döntések tisztességtelen befolyásolásának tilalmáról beszél,
  - a Legfelsőbb Bíróság Kf.II. 39.104/2000/3. számú ítéletében is, amelynek értelmében a Tpv. III. fejezetébe nemcsak az a tisztességtelen

reklámtevékenység ütközik, amelyik a fogyasztók döntési szabadságát megszünteti, hanem az is, amely azt csökkenti.

53. Az Fttv. körében a fentieket támasztják alá az alábbiak:

- az Fttv. 1. §-ának (1) bekezdése az Fttv.-t rendeli alkalmazni az áruhoz kapcsolódó, a kereskedelmi ügylet lebonyolítását megelőzően, annak során és azt követően a fogyasztóval szemben alkalmazott kereskedelmi gyakorlatokra, külön is emlékeztetve az Fttv. 2. §-ának d) pontjára, amely a kereskedelmi gyakorlat körébe tartozó magatartások között külön is nevesíti a reklámot. Mindezen nem változtat a 2. § ügyleti döntés fogalmát rögzítő h) pontja sem, ügyleti döntésnek minősül pl. a fogyasztó azon döntése, mely során azonosítja a szükségletét, s azt, hogy szükségletét kielégítendő a versenytársak közül melyik vállalkozást, annak melyik termékét, szolgáltatását, milyen feltételekkel választja,
- az Fttv. mellékletében rögzített, minden körülmények között tisztességtelennek minősülő tényállások közül több megvalósulásának nem feltétele, hogy a fogyasztó döntést hozzon a vállalkozás termékének megvásárlásáról.

54. A vizsgált kereskedelmi gyakorlat megítélése során - ha az a fogyasztók egy meghatározott csoportjára irányul - mind a Tpv. mind az Fttv. alkalmazásában az adott csoport tagjaira általánosan jellemző magatartást kell figyelembe venni. Az Fttv. 4 §-ának (2) bekezdése szerint ha a kereskedelmi gyakorlat csak a fogyasztóknak egy, az adott gyakorlat vagy az annak alapjául szolgáló áru vonatkozásában koruk, hiszékenységük, szellemi vagy fizikai fogyatkozásuk miatt különösen kiszolgáltatott, egyértelműen azonosítható csoportja magatartásának torzítására alkalmas, és ez a kereskedelmi gyakorlat megvalósítója által ésszerűen előre látható, a gyakorlatot az érintett csoport tagjaira általánosan jellemző magatartás szempontjából kell értékelni.

55. A rendelkezésére álló adatok alapján megállapítható, hogy a vizsgált terméket különböző eredetű daganatos megbetegedések megelőzésére, kezelésére, az orvosi kezelések (pl. kemoterápia) mellékhatásainak enyhítésére, valamint megszüntetésére javasolják.

56. Az R47-PROTUMOL ápoló krém célzott fogyasztói körét egyértelműen sérülékeny fogyasztók alkotják, akik valamilyen rákbetegségben szenvednek, így kiszolgáltatott helyzetük miatt fokozottabban érzékenyek minden olyan új információra, termékre és terápiás lehetőségre, amely állapotukban javulást, meglévő tüneteikben enyhülést, és főként gyógyulást ígér. A fogyasztói döntésük meghozatala során a legfontosabb szempont számukra az ígért, és ezért várt gyógyító hatás megvalósulása. Ez a magyarázata annak, hogy akár anyagi erejüket meghaladó kiadásokra is hajlandóak. E célcsoport tagjai a betegségük okozta helyzetükből eredően hiszékenyebbek. Általában nehezebben tudják megszerezni, vagy megfelelően értékelni a megalapozott döntés meghozatalához szükséges információkat, továbbá az esetlegesen rossz döntésükből fakadó fogyasztói hátrány jelentősebb arányban érinti helyzetüket.

A 2008. szeptember 1. előtt tanúsított magatartás Tpvt. szerinti értékelése

57. Alapvetően meghatározza a kifejtendő tájékoztatás korlátjait, illetve az azokban tett állítások versenyjogi megítélését az, hogy a kérdéses termék kategóriájára milyen jogszabályi előírások vonatkoznak. A versenyfelügyeleti eljárás során ilyen jellegű ügyekben a Gazdasági Versenyhivatal feladata az, hogy a Tpvt. 9. §-ának figyelembe vételével elemezze, a fogyasztóknak szóló tájékoztatásokban megfogalmazott állítások megtévesztő módon utalnak-e gyógyhatásra, illetve kedvező élettani hatásra. Adott esetben ez nem teszi szükségessé, hogy a GVH a különböző (engedélyező) hatóságok által lefolytatott vizsgálatokat megismételve vagy azok helyett szakértői bizonyítást folytasson le az áru emberi egészségre gyakorolt – gyógy- vagy kedvező élettani – hatását, mint a termék lényeges tulajdonságát illetően.

58. Amennyiben a tájékoztatások egészségre vonatkozó vagy betegségek kockázatának csökkentésével kapcsolatos állítást, gyógyhatást, illetve kedvező élettani hatást fogalmaznak meg, miközben a tájékoztatásban érintett termék az előírt engedélyezési, illetve bejelentési eljáráson nem esett át, ám a tájékoztatás ezt a körülményt elhallgatja, akkor a vállalkozás a versenyjogi jogsértése önmagában – az adott termék tényleges hatásának vizsgálata nélkül is – megállapítható. A vizsgálattal érintett termékek forgalombahozatali előírásoknak való megfelelése ugyanis olyan – a fogyasztók keresletét lényegesen befolyásoló – tényezőnek minősül, amely tisztességtelenül befolyásolja a fogyasztó döntését.

59. A jelen eljárásban vizsgált termék nem tekinthető gyógyszernek vagy gyógyszernek nem minősülő gyógyhatású anyagnak, -készítménynek, mert nem történt meg a megfelelő hatósági eljárásban való törzskönyvezése, illetve engedélyezése. Gyógyító, illetve betegséget kockázatának csökkentésével kapcsolatos hatás ezért a forgalomba hozatallal kapcsolatos jogszabályok alapján jogszerűen a terméknek nem tulajdonítható. Az egészséggel kapcsolatos termékek kapcsán a forgalomba hozatalhoz kötődő jogszabályi feltételeknek való megfelelés hiányának elhallgatása – a termékek bizalmi jellege következtében – alkalmas arra, hogy fogyasztók keresletét lényegesen befolyásolja. Ennek következtében a jogszabályi előírásoknak való megfelelés hiánya – azaz a releváns engedélyezési eljárás elmulasztása és ennek elhallgatása – alkalmas arra, hogy a fogyasztókat a gazdasági versenyben megtévevessze. Ez a magatartás a Tpv. 8. § (2) bekezdés b) pontja szerinti elhallgatásnak minősül.

60. A Versenytanács álláspontja szerint az eljárás alá vont vállalkozások nem a szakmai gondosság követelményének megfelelően jártak el, így nem mentesíti őket a versenyjogi felelősség alól az a körülmény sem, hogy egyes kommunikációs anyagokban feltüntették, hogy az R47-PROTUMOL ápoló krém nem gyógyszer és nem helyettesíti az orvos által előírt terápiákat. Az eljárás alá vont vállalkozásoknak ugyanis – a szakmai gondosság követelményéből eredően – tisztában kell lenniük a vonatkozó szabályozási környezettel, miszerint kozmetikai készítménynek terápiás, gyógyító hatás nem tulajdonítható.

61. Az eljárás alá vont vállalkozások a versenyfelügyeleti eljárásban vizsgált állítások igazolása tekintetében

- a Debreceni Orvostudományi Egyetemen lefolytatott állatkísérletekre,
- a Debreceni Orvostudományi Egyetemen lefolytatott, azonban mindössze egy emberen végzett kísérletre,
- Dr. Pécsék Mária sebész főorvosnő által a saját praxisából összegyűjtött tapasztalatokra,
- fogyasztói tapasztalatokra, véleményekre, ajánlásokra

hivatkoztak.

62. A Versenytanács álláspontja szerint a fenti dokumentumok nem alkalmasak a vizsgált állítások megfelelő alátámasztására, tekintettel az alábbiakra:

(i) A tudományos ismeret a természet objektív összefüggéseiről szerzett, a tudományággal hivatásszerűen foglalkozó, abban szaktekintélynek számító személyek által a tudomány követelményeinek megfelelő módon igazolt tapasztalatok, általánosítások, fogalmak összessége. Ahhoz, hogy egy adott termék betegségeket megelőző, kezelő, gyógyító hatását valóban tudományos ismeretek támasszák alá, ennél mélyrehatóbb vizsgálatokra van szükség. Alapos, a termék minden szervezetre gyakorolt hatására és mellékhatására kiterjedő kísérletsorozatot kell végezni, a készítményt laboratóriumi körülmények között állatokon, illetőleg embereken tesztelni. Ezt követően az eredményeket az orvostudomány képviselőinek kell elemezni, és arról ekként megalapozottan szakvéleményt adni. E minimális feltételek mellett lehet csupán egy adott készítményről - tudományos ismeretekre alapítottnan - gyógyhatást állítani (Fővárosi Ítéletábrla 2.Kf. 27.185/2007/6., Vj-3/2004.).

(ii) A Fővárosi Bíróság továbbá megállapította, hogy a vizsgálat kevés embert érintő volta önmagában alkalmas a termékre vonatkozó széleskörű tudományos megalapozottság megkérdőjelezésére. A fogyasztóknak szóló tájékoztatás objektivitását nem bármilyen, kiterjedtségétől, céljától és eredményétől független vizsgálat alapozza meg (Fővárosi Bíróság 2K. 30044/2008/18., Vj-73/2007.)

(iii) Nem tekinthetők tudományos ismeretnek a pozitív terméktapasztalatok, a betegetől és kezelőorvosaiktól származó vélemények¹⁶. A pozitív terméktapasztalatok ismertetésének nem más a célja, illetve hatása, mint az adott termék megvásárlásával kapcsolatos fogyasztói döntések befolyásolása, oly módon, hogy az ismertetett esetek révén a fogyasztóban megerősödjék az a képzet, hogy a termék alkalmas a különböző daganatos megbetegedések megelőzésére, kezelésére, megszüntetésére, vagyis a termék és az egészség között összefüggés van, a termék gyógyhatással bír – miközben a fentiekben előadottak szerint az állítólagos pozitív terméktapasztalatok, a fogyasztóktól származó vélemények nem tekinthetők tudományos ismeretnek, azok önmagukban nem alapozhatják meg a reklámállításokat¹⁷.

---

¹⁶ Lásd: Vj-156/2007. számú versenyfelügyeleti eljárásban hozott VT határozat

¹⁷ Lásd: Vj-156/2007. számú versenyfelügyeleti eljárásban hozott VT határozat

(iv) A szakmai vélemények, felhasználói tapasztalatok, mástól származó idézetek tájékoztatásokban való szerepeltetése, valamely személytől származó idézet, vélemény, tájékoztatásban történő elhelyezése nem mentesít a versenyjogi felelősség alól. Az ilyen megoldással bármely tájékoztatási anyagban szereplő közlések az eljárás alá vont vállalkozás tájékoztatásának (az ő gazdasági érdekeit szolgáló közlésnek) minősül.

(v) A vizsgált magatartás értékelésekor figyelembe veendő a Fővárosi Ítéltábla 2.Kf. 27.185/2007/6. számú ítélete, mely a Vj-3/2004. számú versenyfelügyeleti eljárás bírósági felülvizsgálata során született. A Fővárosi Ítéltábla rámutatott arra, hogy a tudomány mai állása szerint a rákbetegség gyógyíthatatlannak tekinthető. Ilyen körülmények között az eljárás alá vontak nemcsak nem tettek, de nem is tehettek eleget bizonyítási kötelezettségüknek, mert olyan tényeket állítottak, amelyek az ellenkezője köztudomású, így az bizonyításra nem is szorul.

63. Az eljárás alá vontak a termék gyógyhatását orvosi ajánlással, valamint hatásvadász módon közzétett felhasználói véleményekkel – nem kontrollálható esetleírásokkal – próbálták bizonyítani, ezek azonban a Versenytanács álláspontja szerint nem tekinthetők tudományos bizonyítéknak. A gyógyhatás-állításokat alátámasztó tudományos igazoló kísérletet vagy tanulmányt az eljárás alá vontak nem nyújtottak be.

64. A Versenytanács értékelése szerint - a fentiek figyelembe vételével - a termék gyógyhatásával kapcsolatos állítások valóságtartalmát nem igazolták az eljárás alá vontak megfelelően az eljárásban, így a Tpv. 8. § (1) bekezdésének a) pontjában foglalt megtévesztő magatartást is megvalósították. (Megjegyzi ugyanakkor a Versenytanács, hogy a jelen esetben a tájékoztatások még akkor sem váltak volna jogszerűvé, ha a termék hatásossága tekintetében igazolták volna az állítás valóságtartalmát, figyelemmel arra a körülményre, hogy a fogyasztók keresletét döntően befolyásoló jogszabályi előírásnak – azaz a releváns engedélyezési eljárásnak – való megfelelés hiányára elmulasztották felhívni a figyelmet.)

65. A jelen eljárásban az eljárás alá vontak a fent leírtak szerint kommunikációjuk középpontjába a termék gyógyhatását állították, egyes vizsgált kommunikációs

eszközökön vizsgált termék vonatkozásában olyan állításokat tettek, amelyek – figyelemmel a Tpv. 8. § (2) bekezdésének a) és b) pontjaiban foglaltakra – a Tpv. 8. § (1) bekezdésében foglalt tilalomba ütköznek.

A 2008. szeptember 1-jétől tanúsított kereskedelmi gyakorlat Fttv. szerinti értékelése

66. Az Fttv. definiálja a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot (3. § (2) bekezdés), a megtévesztő (6-7. §) és agresszív (8. §) kereskedelmi gyakorlatot, továbbá megjeleníti a mellékletben szereplő tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok - példálózó-felsorolását. A szabályozás logikájából (generális-speciális viszony) adódóan mindig azon tényállási elemeket kell vizsgálni, amelyeknek a magatartás különösen megfeleltethető, az általánosabb tényállási elemeket nem, hiszen azokat a jogalkotó megvalósultnak tekinti.
67. A jelen versenyfelügyeleti eljárásban kifogásolt kereskedelmi gyakorlat, a gyógyhatás állítások tekintetében az Fttv. melléklete 17. pontjában megnevezett gyakorlatnak megfeleltethető.
68. Az eljárás alá vont vállalkozások a versenyfelügyeleti eljárásban vizsgált gyógyhatás-állítások igazolására a 61. pontban részletezett bizonyítékokat nyújtották be a versenyfelügyeleti eljárás során. Ezen bizonyítékok a Versenytanács megítélése szerint nem alkalmasak a vizsgált állítások megfelelő alátámasztására, tekintettel a 62. pontban részletezettekre.
69. A Versenytanács álláspontja szerint, miután az eljárás alá vont vállalkozások nem tettek eleget az Fttv. 14. §-ában megfogalmazott bizonyítási kötelezettségüknek, úgy kell tekinteni, hogy a versenyfelügyeleti eljárásban vizsgált állítások nem felelnek meg a valóságnak. Mindezek alapján megállapítható, hogy az eljárás alá vont vállalkozások megvalósították az Fttv. mellékletének 17. pontjában megfogalmazott tényállást, és ezáltal megsértették az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdését.

70. „Az R-47-PROTUMOL ápoló krém csak természetes növényi hatóanyagokat tartalmaz” állítás helytállóságát a PROPHARMATECH Kft. védekezésében az alábbiakkal kívánta igazolni: Az „olaj” szó előtt álló szavak mind növények nevei, amely növények a természetben fordulnak elő, így ezeknek a növényeknek a kivonatait joggal nevezhetjük természetes növényi hatóanyagoknak, pl. búzacsíra olaj, tökmag olaj, levendula olaj, kékkamilla olaj, kapornövény olaj, orvosiszálya olaj, ánizs olaj, édeskömény olaj.
71. A PROPHARMATECH Kft. által a fentiekben felsorolt összetevők nem egyeznek meg a vizsgált termék csomagolóanyagán¹⁸, használati-kezelési útmutatóján¹⁹, valamint az eljárás alá vont által üzemeltetett korábbi honlapon²⁰ (a <http://r47-protumol.hu> honlap a megnyitása után közvetlenül átviszi a fogyasztót az eltérő tartalmú <http://propharmatech.hu> honlapra), továbbá a NewCell Kft. által üzemeltetett www.newcell.eu honlapon²¹ feltüntetett összetevőkkel. A felsorolt összetevők eltérésére a PROPHARMATECH Kft. életszerű magyarázatot adott²².
72. A vizsgálat során beszerzett bizonyítékok alapján az eljárás alá vontak azon állítása, mely szerint az R-47-PROTUMOL ápoló krém valóban csak természetes növényi hatóanyagokat tartalmaz, nem cáfolható egyértelműen. A Vj-3/2007. sz. versenyfelügyeleti eljárásban beszerzett OÉTI állásfoglalása alapján annyi bizonyosan állítható, hogy „a termék összetevőiben többnyire növényi olajok szerepelnek, amelyek megtalálhatóak a Kozmetikai Összetevők Nemzetközi Nevezéktanában (INCI).” A Versenytanács álláspontja szerint azonban az érintett fogyasztói kör számára az ígért, és a kommunikációban hangsúlyosan megjelenő gyógyhatás állítás a meghatározó, így a kérdés további vizsgálatától eltekintett.

---

¹⁸ Lásd: Vj-8/2009/003. számú irat 26. számú melléklete vagy Vj-8/2009/006. számú irat 7. számú melléklete

¹⁹ Lásd: Vj-8/2009/006. számú irat 5. számú melléklete

²⁰ Lásd: vizsgálati jelentés kommunikáció melléklete

²¹ Lásd: vizsgálati jelentés kommunikáció melléklete

²² Lásd: Vj-8/2009./013. sz. irat 3. pontja

Összegzés

73. A Versenytanács megállapította, hogy a R47-PROTUMOL ápoló krém népszerűsítése során a PROPHARMATECH Kft.

- a) a 2007. május 31-től 2008. szeptember 1-jéig tartó időszak keretében a honlapon, a nyomtatott sajtóhirdetésben közzétett reklám gyógyhatás-állítása vonatkozásában a fogyasztói döntések tisztességtelen befolyásolására alkalmas magatartást tanúsított, megsértette ezzel a Tpv. 8. § (2) bekezdésének a) és b) pontját,
- b) a 2008. szeptember 1-jétől 2009. január 26-a közötti időszak keretében a honlapon, a nyomtatott sajtóhirdetésben közzétett reklám gyógyhatás-állítása esetében tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot folytatott, e gyakorlattal megsértve - tekintettel az Fttv. 3. §-ának (4) bekezdésére, az Fttv. mellékletének 17. pontjában megfogalmazott tényállás megvalósítása révén - az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdését.

74. A Versenytanács megállapította, hogy a R47-PROTUMOL ápoló krém népszerűsítése során a NewCell Kft. a 2008. szeptember 5-től a honlapon közzétett reklám gyógyhatás-állítása esetében tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot folytatott, e gyakorlattal megsértve - tekintettel az Fttv. 3. §-ának (4) bekezdésére, az Fttv. mellékletének 17. pontjában megfogalmazott tényállás megvalósítása révén - az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdését.

75. A Versenytanács a jogsértésért elsősorban a PROPHARMATECH Kft.-t tartja felelősnek, mert a termék kifejlesztőjeként a gyógyhatás-állítások tartalmát teljeskörűen meghatározta. A felelősségében azonban osztozik a forgalmazó NewCell Kft. is, hiszen a tájékoztatás egyrészt az ő gazdasági érdekeit is szolgálta, másrészt a tájékoztatás változatlan tartalmú átvétele során nem az elvárható szakmai gondossággal járt el.

76. A Versenytanács a jogsértés megállapításán túl mindkét eljárás alá vont vállalkozást eltiltja a jogsértő magatartás további folytatásától.

77. A Versenytanács az egészséggel kapcsolatba hozható jogsértés esetén a bírsággal kivételként általában nem tekint el, amely alól a NewCell Kft. esetében jelen eljárásban kivételt tett. E körben figyelembe vette a NewCell Kft. releváns árbevételének csekélységét, amelynek folytán vele szemben csak jelentéktelen összegű bírság lett volna kiszabható.

78. A Versenytanács bírságot szabott ki az eljárás alá vont PROPHARMATECH Kft.-vel szemben a Tptv. 78. §-ának (1) bekezdése alapján. A bírság összegének meghatározása során a Versenytanács a Tptv. 78. §-ának (3) bekezdésében foglaltak szem előtt tartásával járt el. A PROPHARMATECH Kft.-vel szemben kiszabott bírság meghatározása során a Versenytanács súlyosító körülményként vette figyelembe, hogy a jogsértéssel érintett termék bizalmi jellegű, a jogsértéssel érintett fogyasztói kör különösen sérülékeny, daganatos betegségben szenvedő fogyasztókból áll, tisztában kellett lennie a vonatkozó szabályozási környezettel, miszerint kozmetikai készítménynek terápia, gyógyító hatás nem tulajdonítható. A PROPHARMATECH Kft.-vel szemben kiszabandó bírság összegének meghatározásakor különösen súlyosító körülményként értékelte a Versenytanács azt, hogy ellene már megállapított jogsértést a jelen eljárásban is szereplő termékkel kapcsolatos gyógyhatás-állítás tekintetében.

79. A bírságot a határozat kézhezvételétől számított harminc napon belül a Gazdasági Versenyhivatal 10032000-01037557-00000000 számú bírságbevételi számlája javára kell megfizetni függetlenül attól, hogy a határozattal szemben keresetet terjesztenek-e elő. A bírság befizetésekor a közlemény rovatban feltüntetendő a versenyfelügyeleti eljárás száma, a megbírságolt vállalkozás neve, valamint a befizetés jogcíme (bírság).

80. A Ket. 138. § (1) bekezdése szerint a pénzfizetési kötelezettségének határidőre eleget nem tevő késedelmi pótlékot köteles fizetni. A (3) bekezdés szerint a késedelmi pótlék mértéke minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része. Ennek ellentételezéseként a Tptv. 83. § (5) bekezdése úgy rendelkezik, hogy ha az eljáró versenytanács határozata jogszabályt sértett és ennek következtében az ügyfélnek igénye keletkezik a bírság

visszatérítésére, a visszatérítendő összeg után a mindenkori jegybanki alapkamat kétszeres összegének megfelelő kamatot is meg kell téríteni

IX.

Egyéb kérdések

81. A határozat elleni jogorvoslati jogot a Tpv. 83. § biztosítja. A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (Ket.) 110. § (1) bekezdése a) pontja szerint a keresetlevél benyújtásának a döntés végrehajtására nincs halasztó hatálya, az ügyfél azonban a keresetlevélben a döntés végrehajtásának felfüggesztését kérheti. A végrehajtást a kérelem elbírálásáig a GVH Versenytanácsa nem foganatosíthatja.
82. Az üzleti vállalkozások fogyasztókkal szemben folytatott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatairól szóló 2005/29/EK irányelv (a továbbiakban: Irányelv) implementálására megszabott határidőt túllépve, 2007. december 12-ét követően került csak elfogadásra a 2008. szeptember 1-jén hatályba lépett Fttv. Ezért az olyan ügyekben, ahol e jogalkotói késelem folytán a szóban forgó gyakorlatot még a Tpv. alapján kell értékelni, a Versenytanács vizsgálja, hogy az Irányelvben foglaltak alkalmazása kedvezőbb eredménnyel járna-e az eljárás alá vontak számára. A Versenytanács megjegyzi, hogy - ugyanazt a kommunikációs gyakorlatot mindkét jogalapon értékelte - az eljárás alá vontak által tanúsított magatartás az Fttv. alapjául szolgáló Irányelv rendelkezéseinek figyelembe vétele esetén sem eredményezne enyhébb elbírálást.
83. A 2008. szeptember 1. előtt tanúsított magatartás vonatkozásában a Gazdasági Versenyhivatal hatásköre a Tpv. 45. §-án, illetékessége a Tpv. 46. §-án alapul. E rendelkezések értelmében a Gazdasági Versenyhivatal kizárólagos hatáskörrel rendelkezik minden olyan versenyfelügyeleti ügyben, amely nem tartozik bíróság (86. §) hatáskörébe, illetékessége pedig az ország egész területére kiterjed.
84. 2008. szeptember 1-jétől tanúsított magatartás vonatkozásában a GVH hatásköre az Fttv. 10. §-ának (3) és (5) bekezdésein, illetékessége a Tpv. 46. §-án alapul. E rendelkezések értelmében a GVH kizárólagos hatáskörrel rendelkezik a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának megsértése miatt indított ügyekben, ha a

kereskedelmi gyakorlat a gazdasági verseny érdemi befolyásolására alkalmas, illetékessége pedig az ország egész területére kiterjed.

85. Tekintettel az eljárás alá vont vállalkozások által alkalmazott kommunikáció kiterjedtségére (www.newcell.eu, <http://r47-protumol.hu>) honlapok, szórólap, nyomtatott sajtóhirdetések) a Gazdasági Versenyhivatal hatásköre jelen ügyben fennáll, a tanúsított kereskedelmi gyakorlat alkalmas volt a gazdasági verseny érdemi befolyásolására.

Budapest, 2009. július 16.